

POGOSTEJE BI JIH MORALI OBISKATI

Ko presenetijo Ižanci

Predsednik skupščine Tone Žagar, predsednik izvršnega sveta Andrej Perčič in tajnica Tatjana Dušek, vsi iz krajevne skupnosti Iga, so me spravili v resno zadrego. Navodilo urednice je bilo jasno: največ dve strani besedila. V pisarni krajevne skupnosti Iga pa so mi nasuli toliko podatkov o letošnjih najpomembnejših nalogah te podkrimske temeljne samoupravne celice, da bi bila skoraj cela stran časopisa premalo. Moram priznati, da me je ta bogata ponudba informacij presenetila, saj smo v zadnjih letih prav na Igu težko prihajali do pomembnejših zanimivosti. Na to sem tudi opozoril sogovornike, ki pa so mi povedali, da so imeli v zadnjih dveh, treh letih v žerjavici številna železa in, da je nastopil čas, ko bodo lahko iz njih skovali kvalitetne jeklene izdelke. In, kako se bodo imenovali ti proizvodi?

Iz združenih sredstev: kanalizacija in čistilna naprava, kulturni dom, zdravstvena postaja, trgovina.

skupščine in druge organe. Na Igu so ugotovili, da je bil prav tврstven nastop njihovih delegatov dosedaj preskromen in, da so zato potrebovali toliko časa za pričetek reševanja številnih problemov, s katerimi se srečuje krajevna skupnost, pa tudi celoten podkrimski svet.

Ker pa je letošnje leto tudi prvo leto novega srednjeročnega obdobja so Ižanci opozorili (predvsem komunalno skupnost), da bi morali gospodareje vleči posamezne komunalne vode. Tako n.pr. na Igu urejajo kanalizacijo, istočasno pa bi lahko polagali tudi novo vodovodno omrežje. Že zato, da ne bi dvakrat razkopavali ceste in dvakrat polagali nov asfalt. Predlog je bil v ustreznih službah sicer prevzet, žal pa ne tudi uresničen.

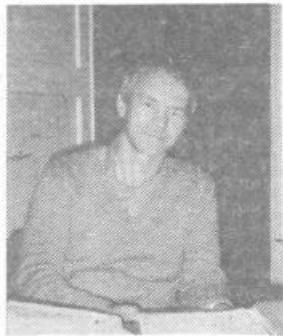
Osrednja naloga krajevne skupnosti Iga bo letos nadaljevanje obnove krajevnega vodovoda. Lani so zamenjali 1200 m cevi za 2,4 milijona, letos pa bodo

Na Igu imajo dve manjši špeceriji, ki zaradi prostorskih težav ne moreta zadostiiti vsem potrebam potrošnikov Iga in širšega podkrimskega sveta. Krajevna skupnost se je z ABC Pomurko, delovno organizacijo Tabor že dogovorila, da bi pričeli graditi na Igu najmanj 600 kvadratnih metrov velika trgovino. Pri trgovini, ki je na fotografiji, pa je še ena zanimivost. Imenuje se sicer po bližnjem Iškem Vintgarju, a nosi vztrajno ime Vintgar.

Tatjana Dušek

Tone Žagar

Andrej Perčič

Iz krajevnih sredstev oplemenitenih z združenimi sredstvi: vodovod, kulturni dom, zdravstvena postaja, trgovina, transformatorski postaji, javna razsvetljava, avtobusno postajališče, telefonsko omrežje, i.t.n.

Ker pa so to obsežne zadolžitve, ki bodo močno spremenile življenje okrog 2100 krajanov Iga in njegovih vasi, so se seveda resno lotili letošnjih priprav za volitve delegatov. Devet samostojnih delegacij so združili v dve delegaciji za samoupravne interesne skupnosti in delegacijo za zbor krajevnih skupnosti. Vanje bodo vključili resnične poznavalce posameznih področij, ki bodo pripravili prenašati krajevno usklajena in argumentirana mnenja, stališča, predloge v

za enako opravilo odšteli okrog osem milijonov dinarjev. Pri tej resni zadolžitvi vodovodnega odbora, pa se še vedno ne morejo dolgoročno usmeriti, saj ni znano, na kateri vodovod bodo v prihodnje vezani Ižanci, na želimeljski ali brestovski. Kakšne naloge bodo imeli še pri tem krajevnem projektu, bodo zvedeli na zboru občanov.

Zanimivo je, da so na drugo mesto po pomembnosti postavili obnovo kulturnega doma. V njem je v zadnjem času zelo živahno po zaslugi mladinske organizacije, planinskega društva, športnega društva in drugih za kulturo in razvedrilo vnetih krajanov. Iga ima spet kino predstave, ki so vedno bolj obiskane, pri njih gostujejo priljubljene slovenske popevkarske

skupine (Gu-Gu, Agropop, itn) in sploh je čutili med ljudmi večjo potrebo po druženju. Zato so se odločili, da bodo postopoma obnovili zgradbo in v njej uredili tako željeno družbeno središče.

Zdravstvena postaja dela v nemogočih razmerah. Sanitarni inšpektor grozi, da jo bo zaprl, Ižanci pa se borijo na vse načine, da bi obdržali njeno celotno dejavnost: splošno in zobozdravstveno ambulanto in patronažno službo. Poiskali so tudi nadomestno zgradbo. Kmetijska zadruga Ljubljana jim je pripravljena dati v najem 170 kvadratnih metrov površin v njihovi zgradbi na Igu. Na komiteju za družene dejavnosti naše občine so se dogovorili, da bodo obnovili financirali iz občinskih zdravstvenih združenih sredstev amortizacije nepremičnin, na Igu pa se sprašujejo, zakaj ne iz ljubljanskih. Problem bi hitreje rešili in se znebili pretne sanitarne inšpektorja.

Kljub temu, da tega nismo navedli v spisku proizvodov, saj to tudi ni, pa številne krajanje muči način odvoza smeti. Očitajo mu, da ni prav, da enačijo

mestno in vaško prebivalstvo pri tem, saj na vasi številne odpadke uporabijo za kompost. Pa tudi nakup zabojnikov je precejšnja obremenitev za družinske proračune. Zato pričakujejo, da bodo dobili še nekaj združenih sredstev, da bi lahko temeljiteje varovali tamkajšnje vodooskrbno območje.

Prav te dni dobivajo na Igu, v Iški vasi in Tomišlju 420 novih telefonskih števil. To je velik uspeh prebivalcev podkrimskega sveta, ki pa je zahteval od krajanov obilo prostovoljnega dela ter znatne denarne prispevke. Tega ne zahteva od njih Kanalizacija, ki vleče vod med bloki in čistilno napravo. Vendar se sprašujejo, kako bodo uredili drugotni vod in posamične priključke.

Nanizali smo najpomembnejše podatke o tem, kaj se pripravlja in dogaja na Igu. Nismo izžrpali vsega, kar so nam povedali najodgovornejši ljudje KS Iga, a kdor bi rad več zvedel o teh stvareh, naj resnično ne pozabi priti na zbor krajanov.

STANE JESENOVEC

V KZ LJUBLJANA PREVLAJUJEJO POSPEŠEVALKE

Bakterijam napovedali vojno

Da je pospeševalka M - KZ Ljubljane TZDO Vič Marjetka Stražišar v pisarni (zunaj je močno snežilo), je potrjeval rdeč fičko za visoko ograjo združnega dvorišča. Marjetka, ki tri leta in pol obiskuje okrog 250 kmetij v Črni vasi, na Ižanski cesti, v primestnem delu in tja do Lavrice, je sedela v plašču v ne pretopli, skromni pisarni. Precej časa sva črpala njena videnja tega kmetijsko-delavskega dela naše občine in luščila njegove posebnosti.

»Pri delu me najbolj ovirata sosedska razprtija in nevoščljivost. Da se lahko primerno obnaša na večini kmetij, moraš najprej odkriti vsa ta pogosta zapletena vaška razmerja.«

Opredelili smo že, kje skrbite za napredek na kmetijah. Katerim panogam pa namenjate največjo pozornost?

»Vrtnarstvu, zelenjavarstvu in govedoreji. Na kmetijah vzgajajo sveže zelje, kumare, korenje, peteršilj. Zadruga odkupi letno od 80 do 110 ton teh pridelkov. Velike količine zelenjave prodajo kmetice na ljubljanski tržnici. Temu delu kmetovanja pa na mojem ozemlju ne namenjajo tako skrb kot n.pr. v Dobrunjah. Tem pogosteje menjajo semena, prinesejo jih tudi iz tujine in tudi bolj so dovzetni za najrazličnejše nasvete.

Govedorejce v zadnjem času muči slabša kakovost mleka (reduktaza) in zmanjševanje črede. Prvo je v veliki meri posledica premajhnega znanja o ravnanju z mlekom kmetije vidijo zlo v težnji ljubljanske mlekarne po zniževanju cen drugo pa predlanske suše in širitve konjereje.«

Pospeševalna služba je postala pri Kmetijski zadrugi Ljubljana precej pridobiva. Boste skušali kmete usposobiti za tako pridobivanje mleka, da jim ljubljanske mlekarne ne bodo mogle zniževati odkupne cene?

»Dogovorili smo se, da bomo organizirali na terenu interesne skupine, v katerih bodo večji kmetje, pospeševalci, strokovnjaki kmetijskega zavoda, veterinarji in še kdo. V njih bomo kmetje seznanili z boljšo tehnologijo molže in hranjenja mleka in z drugimi znanji, ki jim bodo omogočili povečati količino in tudi kakovost pridelkov. Dogovorjamo se tudi o strokovnih predavanjih. Žal pa so ta vse slabše obiskovana in nanje prihajajo vedno isti ljudje.«

V kmetijstvu, če izvzamemo kmetijske stroje in hleve s silosi, napredek počasi prodira v gospo-

darjenje. Pomeni to, da neradi sprejemajo nasvete in priporočila pospeševalcev?

»Žal je še vedno mogoče deliti kmete na dve skupini. Za večino sem predvsem oseba, ki mora poslušati o vseh njihovih jadah zaradi najrazličnejših cen in preštevanih napak, ki jih je storila naša družba v preteklosti v kmetijski politiki. Starejši tega niso pozabili in so si o stvareh ustvarili svoje mnenje. Mlajši so bolj dovzetni za nasvete, vendar tudi pri njih prevladuje hotenje po manj napornem delu (pitanci, konji) in lažje pridobljenem zaslužku. Kmetice niso organizirane in tudi ne izražajo potrebe po novih znanjih o vrtnarstvu, zelenjavarstvu, i.t.n.«

Marjetka Stražišar

Pod kakšnimi pogoji delate?

»Ker številni kmetje zelo radi jamrajo zaradi svojega zaslužka in standarda (številni neupravičeno) bom povedala, da imam trenutno kot agromomka sadjarsko - vrtnarske smeri okrog 75 tisoč dinarjev osebnega dohodka. Pri delu uporabljam svoj avto, s katerim naredim mesečno okrog 600 kilometrov po pretežno zelo slabih cestah. Res dobim sedaj za kilometer 30 dinarjev, a se sprašujem, kako bom prišla do novega avtomobila. Delovne obleke nimam, delovnik pa se mi pogosto raztegne na cel dan. Če si sam, to vse skupaj sprejemaš kot zanimivo in pestro delo, ko pa si ustvariš družino, si poiščeš prvo možnost, da zapustiš ta prepotreben poklic. Tudi zato včasih kmetje z nezaupanjem sprejemajo pospeševalce. Saj se zaradi takih delovnih pogojev zelo pogosto menjajo.«

PI

pobude, predlogi, razmišljanja Sveta za turizem

Obogaten program za leto 1986

Res je, da smo v preteklem letu dosegli izredno velik napredek v razvoju turizma naše občine, to pa še ne pomeni, da lahko ostanemo le pri začetnih zastavljenih akcijah. Na nas je, da akcijo Videza in urejenosti bivalnega okolja popestrimo, kmetijo odprti vrat pa obogatimo in pravilno ponudimo.

Pri pripravi programa za leto 1986 smo največ aktivnosti načrtali prav pri organiziranosti, saj je prav tu začetek sleherne dobro zastavljene akcije. Torej organizirati Turistična društva po vseh tistih krajevnih skupnostih, ki ga še nimajo, ali pa ga imajo le na papirju, njihova dejavnost pa je medla, oziroma je že zdavnaj zaspala. Še zdaleč pa ni naš namen, da bi tovrstne aktivnosti vključevali v posamezne krajevne skupnosti mimo njihove volje. Zato smatramo, in rečeno je bilo tudi na zadnji seji Sveta za pospeševanje turizma, da lahko le z dobro zastavljeno akcijo in s pomočjo Krajevnih konferenc SZDL zasejemo prve zametke dobrih idej in turističnih društev. Vse ostalo se bo razvijalo spontano tisti hip, ko bodo krajanje smatrali tovrstno društvo kot nujno potrebno in sprevideli, da v kraju samem, pa naj bo to vprašanje razvoja kraja ali pa uveljavitve, izredno veliko pomeni.

Del programa se v eni izmed naslednjih točk navezuje tudi na tesno sodelovanje z Ljubljansko turistično zvezo, (LTZ). Tudi ta dejavnost je lahko izredno široka. Znano nam je, da vsa že obstoječa društva redno pošiljajo programe na LTZ, saj to predstavlja tudi vir financiranja, tokrat pa bi lahko omenjeno sodelovanje tudi malo bolj vsebinsko popestrili.

Širina naše občine je izredno velika, kar vedno znova in znova poudarjamo, in v njenih najbolj zakotnih mejah se še vedno skriva del tistih narodnih običajev, na katere tako zelo radi pozabljamo. Zakaj ne bi tudi tega vsaj malo oživili. Sleherno Turistično društvo ponudi LTZ del svojega programa. Zajemal naj bi predstavitev kulturnih skrivnosti domačih gospodinj, kamor spadajo stare dobre slovenske poslastice. Istočasno pa lahko predstavijo del krajevnega narodnega bogastva, saj ga ima v naši občini sleherna vas, oziroma krajevna skupnost, če hočemo! V drugem delu bi se domačini lahko predstavili s starimi deli, katere je zamenjala tehnika in sodobni stroji. Na Črnem vrhu nad Polhovim gradcem še vedno hranijo dobre stare »cug žage«, s katerimi so še do nedavnega žagali zajetno hlobovino po strmih gričevju. Tovrsten prikaz kmečkega opravila bi bil več kot zanimiv!

Dolenjci pa se lahko predstavijo z izdelovanjem prave suhe robe.

Kakor že tolikokrat bomo tudi na tem mestu ponovno ugotovili, da še tako majhna akcija spočetka izgleda skorajda neizvedljiva. Če pa jo pravilno zastavimo in je njeno hotenje dolgoročnejšega značaja, ne le enkratnega, potem - kot smo tudi že ugotovili - stopimo iz anonimnosti in ponavadi vse ostalo poteka samo od sebe, le še veliko dobre volje je potrebno, idej pa zlepa ne zmanjka.

MOJCA ČERNE